

Afvalsteward Sofie Cloots

Afval voorkomen, sorteren en bestrijden

De komende weken plant afvalintercom-
munale Interza een actie tegen het
zwerfvuil in onder meer Kraainem en
Wezembeek-Opem. We zochten
afvalsteward Sofie Cloots op voor een
gesprek over het hoe en waarom van
de actie.

'Zelf kwam ik door een samenloop van omstandigheden bij Interza terecht, maar de milieu- en afvalproblematiek interesseren mij. Na mijn basisopleiding marketing volgde ik een opleiding tot herborist omdat alles wat met tuinen en kruiden te maken heeft mij boeit. Daar hoort ook compos-
teren bij en dat sluit aan bij mijn huidige job. Mijn man is architect en kiest uitsluitend voor ecologisch materiaal. Ook vroeger al was ecologie belangrijk in mijn leven: ons ouderlijk huis stond naast een bos en mijn vader was imker en bakte zelf zijn brood. Ook met de jeugdbeweging bracht ik veel tijd door in de natuur.'

Steward van afval

'Door de jaren heen heb ik geleerd mijn afval beter te sorteren. Je moet daar niet extreem ver in willen gaan, maar elke mens moet wel zijn verantwoordelijkheid nemen. Het is belangrijk dat ouders het goede voorbeeld geven aan hun kinderen.'

'Bij Interza draag ik officieel de titel van *afvalsteward*. De voorbije jaren merken we dat we ongeveer 90 % van de mensen bereiken. De overige 10 % van de mensen bereiken we veel moeilijker. Het zijn vaak diegenen die moeite hebben met onze boodschap van sorteren. Voor deze mensen doen we geen extra campagnes meer, maar we stappen rechtstreeks op hen af.

Knelpunten zijn bijvoorbeeld hoogbouwappartementen en sociale woonwijken. Daar wonen ook veel anderstaligen die onze boodschap vaak moeilijk begrijpen. Via persoonlijke gesprekken willen we direct anticiperen en ondertussen krijg je onmiddellijk feedback. Zo kom je struikelpunten op het spoor en kan je de zaken meteen aanpassen als dat nodig is.'

Bewust maken

'We trekken met Interza ook naar de jeugdbewegingen, de bonden voor gepensioneerden, de sportclubs en de lagere en middelbare scholen. 'In de lagere scholen vertellen we kinderen waarom we actie voeren en wat zwerfvuil eigenlijk is. We geven een briefje mee voor de ouders waarbij de jongens en meisjes zelf uitleggen wat we moeten doen om onze leefomgeving proper te houden. Ze kunnen ook samen met hun ouders naar onze website surfen, waarbij ze een engagement kunnen aangaan. In kleuterscholen gaan we langs met een echte afvalwagen om het zo concreet mogelijk te maken. Zo waren we bijvoorbeeld onlangs te gast op de kleuterafdeling van het Heilig Hartcollege in Wezembeek-Oppem. Het is beter om de problematiek te visualiseren met zo'n vrachtwagen of een container dan hen met veel theorie te bestoken. De kleuters mogen zelf iets in de vuilniswagen gooien en zien de vuilnisman in actie. Dat op zich al is spectaculair voor die kleintjes. Het is een kennismaking die blijft hangen. Met de leerlingen van de lagere school doen we ook rondleidingen in recyclageparken. Daar leren ze sorteren en omgaan met afval.'

Nee tegen zwerfvuil

'Voor de actie tegen het zwerfvuil in Kraainem en Wezembeek-Oppem kregen we subsidies van OVAM. We richten ons met deze actie niet zozeer op de mensen die zwerfvuil weggooiën, maar wel op de grote groep die het wel goed doet. Waarom? Veel mensen raken gefrustreerd omdat ze het goed doen en de straat toch vuil blijft. De groep positievelingen wordt te weinig gehoord. Daarom zetten we via onze site een internetcampagne op waarbij mensen zich kunnen engageren om een verklaring te tekenen waarbij ze beloven verantwoordelijkheid op te nemen: aan zwerfvuil doe ik niet mee!'

Snoeproutes

Het zijn vooral de technische dienst of de groendienst van elke gemeente die de straten proper proberen te houden. Helaas zijn er bepaalde locaties die altijd terug bevuild worden met nieuw afval. In Wezembeek-Oppem en Kraainem is dat vooral de omgeving van hoogbouwbuildings of bepaalde woonwijken, aan de tramverbinding en de bushaltes. Ook een aantal parken worden geconfronteerd met steeds weerkerend afval. Verder zie je vaak zwerfvuil als blikjes en papiertjes opduiken aan op- en afritten van autostrades, in de omgeving van bedrijven en aan scholen. Wij noemen het de *snoeproutes*.'

Er zijn doelgroepen die we met onze communicatiekanalen niet altijd bereiken of die misschien een specifieke aanpak nodig hebben. Vaak gaan we met concrete middelen op stap. Zo leggen we letterlijk uit wat er nu wel en niet thuishoort in de pmd-zak. We maken het heel visueel en verstaanbaar. Er zijn immers nog heel wat mensen die niet bezig zijn met afvalverwerking of er niet voldoende van af weten. Zij hebben dat persoonlijke contact nodig om gesensibiliseerd te worden. Bij hardnekkige problemen werken we ook samen met de wijkagenten, de politie of de gemeente. Afvalstewards hebben niet de bevoegdheid om sancties te nemen. Wij kunnen enkel onze boodschap uitdragen en dat loont. Veel knelpunten raken opgelost met een gesprek. Wie zich wel aan de regels houdt, is vaak blij dat daar iemand mee bezig is. Een paar dingen blijven heel moeilijk. Het kwaadwillige sluikestoren blijft bestaan, al weet iedereen dat het niet mag. Dat probleem oplossen is moeilijk. De burger wil nochtans een propere straat of een nette gemeente.'

'Af en toe gebeurt het dat ik in mijn vrije tijd iemand betrap op sluikestoren. Dan ben ik niet te beroerd om hem of haar daarover aan te spreken. Een tijdje geleden volgde ik een cursus over hoe je moet omgaan met (agressieve) reacties. Het is moeilijk een boodschap te brengen aan iemand die iets fout doet, maar uiteindelijk valt het goed mee als je aanpak opbouwend is.'

Steven Verhamme

www.interza.be